

ՔՕՇԵԼ

ՃԼԻՍԻՏԻ ՏԼՍԼԻՍԻ

ԸՏԻՏ 36

1856

16 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ԻՍԻՆ ՏԻՆԻԼԻ ԻՄԹԻՉԼԱՐ

Եւրոբանին իբի ուճունտա լիսանլար թէթիշինէ
Մշղուլ օլունտուղու ասիրտէ՝ շարգ ճանիպինտէն վե
ուղագ մէմէքէթլէրտէն ճէսիմ իմսատ պուլտու :
1784 տէ Լինտիստանին Գալգուլթիա շէհրինտէ Լ
սիա շիրքէթի — Սօսիէթէ Լգիաթիք — նամըյլա պիր
շիրքէթ պաշանկըճը օլտու : վե պունուն հիմմէթիյէ՝
Լսիանն շարգ վե ճէնուպ թարաֆլարնտա միւս
թամէլ օլան լիսանլար մէշք օլունմաղա պաշատըլար .
օլ կիւնէ տէկին պիլինմէմիշ կիպի օլան լիսանլարն
սարֆլարը վե լուղէթ քիթապլարը — Քերահանուլթին .
Բառարան . — պասըլըպ տաղըլտըլար : Օլ անէ տէք
էլսինէյի շարգիէ տէնմէքլէ եպլննը Սէմբէք տէնիլէն
լիսանլար աննաշըլը իքէն՝ պու միսաիպէթ իլէ կէնիշ
ճէ մաննայէ ալընմաղա պաշատը : Չին լիսանը օլ ա
նէ տէք էօրէնմէսի միմքինսիգ պիր լիսան ատտ օլուն

մուշ իբէն մշքինէ մշղուշ օլանլար բէյտահ օլուպ
 լիսանք շարգիէ աշնա Ֆրանսերգարուն հիւնկրէրի վէ
 ճէտուրուղլարընլա ճէմի կիւճիւքէր մահվ օլունտու
 վէ Սանսրիդ՝ քի հինտիտանըն քիթապի լիսանը օլմա
 սըմա Խնկիլիզէրին մինասիպէթի վար, օնլարըն էօյրէն
 տիյի լիսան օնլարըն վասէդասընլա Եւրոբա դարասը
 նա տա կէտի :

Լաքին հադդընը սէօյլէմէլի . Հինտ քիթապէթինի
 էօյրէնմէյէ գարու աշմատա վէ տըգդաթ վէ հիմմէթ
 էթմէտէ իլք առոմ օլտու : Ղօհն Ուէրտին նամ պիր
 կրօնաւոր , քի Բօլէն տը սէն Պարթէյլմի իսմիյէ գե
 ատէ շէրէթ գազանմըլ տըր . Բրօքականտա նամ մէճ
 լիսին հիմայէսիյէ Սանսրիդ լիսանընա պիր սարֆ ,
 վէ Հինտէրին թէվարիկէրի վէ մասալարը վէ տին
 վէրի իւզէրինէ պիր թաղըմ քիթապլար չըգարտը : Ըն
 քըթիլ տիւ Բէրրօն վէ տիկէր ֆռանսըզ ալիմէր պունա
 զիտէսիյէ հադարաթ էթմէքտէ , վէ պօշա չալըմբշ
 կիպի կէօսթէրիպ իթիպարընը գըրմադա ճահթ էթտի
 լէր իսէ տէ՝ Ըտէլունկ վէ տիկէր Վեմցէլի ալիմէր է
 յի թեօահուպ էթտիլէր . վէ սօնրա Ըպէլ Ուրմիւզա
 ֆռանսըզ տախի պունուն իթիպարընը սաղլարըպ օնու
 տախի աճըր քի , պու քիմէնին տիկէր կէրէք չալըշ
 մադ սուրէթինտէ վէ կէրէք իգթիզասընը թէտարիքի
 նէ լաղըմ օլան ազճէյի իսթիրգազ էթմէք իւզէրինէ
 հիչ քիմէտէն իյանէ պուլմայարազ եալընըզ եալըպ
 վիճուտէ կէթիրտիյի քիթապլարտան ալիա պունուն
 տուլար՝ վէ պունլարը ունութտուրուր կիպի էթտիլէր
 Խնկիլիզէրին Վալզուլթատա թէշքիլ վէ թանդիմ օլու
 նան շիքէթի շարգիէնին աղալուրը . քի չօդլուգ օլուպ
 պիրպիրէրինէ մուապէնէթ իլէ մութլադա եալտըզլա

քը էյի օլուք ուտու : Վէ շունու տախի իշտը էթմէք
մինասիպէթ ալըր քի պէօյլէ պիր նէվղուհուր վէ էն
վայի էսրարարը հալի պիր քիթապէթ էօնլէրինտէ ա-
ջըմասընտան աշա խէվֆ էթմէտիքտէն մատէ էսքի
նագլիէթին (աւանդութիւնուն) իսպաթլարընա մազ-
թազի վէ ճէսիմ իլավէլէրէ պիր բունար տա պու օյա-
ճագ էմէլի իլէ մէշքինէ միւպատիրէթ էթտիլէր : Վէ
պու մերամը Ընճէյօ Քորդէնօրիս նամ քահանայ . քի
պիր էյամ Զինտիստանըն Ըարդ թարաթընտա Ըվա-
նամ մէմլէքէթտէ քարոզիչ գալմըշ ըտը , 1799տա
յունիս 9 թարիխիյլէ քարտիկալ Պորճիայէ եաղտըղը
պիր մէքտուպունտա էշէտտէն ըսրար էթմիշ տիր :

Պիր քիթապ տախի իշար էթտիքտէն «օնրա» լի-
սանլար քէշֆինին պազը կէօնէ հասանթլարընըն թարի-
ֆինէ կիրէլիմ : Պէլքի պունտան ագտէմ պէյան էթմէք
մինասիպէթ ալըր ըտը , քի Ըսմպէրլէյին վագթըն-
տան պէրի հայր մեր էնվայի լիսանլարա թերձիւմէ օ-
լունուպ չօգ տէֆա թապ ու նէշր օլունմուշ ուսա տա՝
հէփսինտէն մէշհուրու վէ էյիսի՝ Զերփտսըն չաքարաը-
զը տըր : Զէփսինտէ տէ պիրէր եէնի մալիւմաթ վար .
լաքին պիրիսինտէ պիր զալտիթ գուհր էթմիշ իօէ՝ օն-
տան օնրա չըգտնլարըն ճիւմլէսինէ օլ դալաթ ինթի-
գալ օյմուշ տուր : Իշսինէյի միւթէնէվիէնին ահվայի
մոխսուսէսինի իպրագ էթմէյէ պիր ալաթ կիպի տիւ-
շիւնիլտիւքտէ՝ թերթիպի գուսուրլու տուր . շիւն
պէօյլէ պիր տուանըն թերձիւմէսինտէ , քի այրճա
քէնտինէ մախսուս . պիր սուրէթէ մալիք տիր , չօգ
լիսանլարըն հագգընտա միւթէրձի փինէ հայը սըգլէթ
վերիր . վէ սաըլ օլ միլիթտէն օլան պիր քիմսէնին
քէնտի լիսանը ասիէսթտէ եաղտըղը միւնշտաթ կիպի :

Դու վկայեցիք պիր իսպաթ օլամազ լիսանյարն պենգերի-
յինի եակուտ Փարզընը աննաթմաղա : Վէ պուռնտան
մատէ՝ պու լիսան իճմալերինի այբ բեն սրբաուրյա
Թանզիմ օլունուպ՝ ըսթըլլա՛հի քէլիմաթ եակուտ միւ-
լէթլէր հագգընա մայէթինտէ հիչ պիր մալիւմաթ եօղ
ուտու :

Վ աղա պու վասէթայըլա թէրթիպ կիթտիքճէ է-
յիլէնէճէք եերինէ ֆէնալաշոր . վէ էն նիհայէթինտէ
Ֆիրայ վէ Սարսէլ վէ Պօտօնի նամ ուսթալարըն էլին-
տէ՝ սթամբա սէնասթընտա պիր սիւս վէ շէրէֆ սը-
րասընա կէչիպ՝ միլէլի էճ նէպիէ հրուֆաթլարը եէնի
գաղըլպ տէօքիւլտիւյիւնտէ՝ օլ եէնի եաղպարը աննա-
մադ իչիւն պիր բրօվա կիպի օլտու : Զքին պու սը-
րատան տիշարը գալմալը տըր պիր քիթապ՝ քի էլսինէի
միւթ էնէվիէ իլէ հայր Ջը ին թէրճիւմէսինի տէրճ էթ-
միշ տիր . վէ պու քիթապ հէր նէ գատար գուսուրըն
ուսա տա՝ միլէթլէր հագգընա մալիւմաթ վէրմէք զըմ-
նընտա չըգարըլան քիթապլարըն ալեալարընտան վէ կիւ-
զէլլէրինտէն ատտ օլունմասը հագ տըր :

Վէ պու՝ Սիլիքուպէն նամ քիթապ տըր . քի
Հանս Բրիսդօֆօր Ետէյունկ նամ՝ Եւմցէլի 1806 տէ
պաշայըպ՝ իքինճի ճիլտինի սթամբա էթմէտէն վէֆաթ
էյլէտի . վէ պու ճիլտ տախի 1809 տա Սէվէրինուո Վա-
զէրին դայրէթ ու նէվարէթիյլէ նէշը օլունուո : 1 Վա-

1 . Սէվէրինուո Վադէր՝ 1771 տէ սօզմուշ , վէ
1826 տա մարտ 28 ինտէ վէֆաթ էթմիշ տիր . վէ բէն-
տիսի էօմրիւնիւ Բէօնիկղպերի վէ Հալլէ շէհրինտէ
կէչիքաի իսէ տէ՝ Սիթրիդատէս թէք միլէն Պէւլինտէ
պասըլմիշ տըր :

զերին եափտողընա քերեսթե կիպի օլտուլար Մտէլուն
կուն պրագտողո քեաղտուար , քի քիթապըն ճիտի եվ
վեյնտե եաղնը Մսիա լիսանլարը հագգընա օլան
թեֆթիշ՝ պու քեաղտուարըն իչնտե Եւրոպա լիսան
լարըն հագգընա տախի օլմուշ ուտու : Իւչիւնճիւ ճիւ
տի Եֆրեքա վե Եմրեքա լիսանլարը իւզերինե օլուպ՝
եալընը Վադերին իշի տիր . վե 1812տէն 16յա տագ
ճէստե ճէստե թապ ու նէշր օլունտու : Վադեր քէն
տիսի՝ վե միւթեվեթա Մտէլունկուն եվտաը քիւչիւք Ե
տէլունկ՝ 1817տէ տէօրտիւնճիւ ճիւտինի չըգարտուլար .
քի օլ պիր ճիւտլերտե եաղըլանլարըն իւզերինե գըյ
մէթի իլափէյեր տէրճ էթմիշ տիր . վե պու քիթապ
տա՝ Գանդապր եախուա Վիսքայեան տեմէքլե մարուֆ
վե Սրանեօլուն պագը սեմթինին քեօյիւյիւնտե միւս
թամէյ օլունան լիսան իւզերինե՝ Էոմմայօղ Դամմէշ
հուր աշիմին թէրքիպի օլարագ՝ պիր րիսալե վար տըր :

Պու քիթապտա՝ լիսանլարըն իսմինի այք քէն սը
րասըյլա տիգմէք ուսուլի թէրք օլունուպ՝ թագըմ թա
գըմ տիգիլմիշ վե ախեր կէօնե տահա՝ մինասիպեթլիճէ
թագսիմ օլունմուշ տուր . վե հեր պիր լիսանըն թաֆ
սիլէն նագլ ու թարիֆի վար օլտուգաան մատե՝ հեր
պիրինի թահսիլ էթմէք իչիւն միւզթաղի վե մէնաֆի
քիթապլար իշար օլունուր : վե հայր մէ թէրճիւմէլե
րինտէն ալընմա էօթնէկլեր տախի վերիլիր : Լիսանլա
րըն իհտասը խուսուսունտա Մտէլունկուն զիւլմիւ
շու տուր քի՝ ինսան դավմի քէնտիլիլինտէն հեր պիր
այալեթտե պիրէր տիւրլիւ լիսան իճատ էթմիշ օյս
պիլիր : Կոյնահապետին կէմիտի եախուա Քաբիլոն գու
լեօի՝ Մտէլունկուն փէք վաղիֆէսի տէլիլ տիր . չիւն
խասլթ իչիւն պունլարա միւրաճաթ էտէճէք պէր

իշի եօգ . վե կէօրիւնիւր քի՝ պունուն թաճմիննաճէ
ինսան գալմի իւրաճ օլունտու տէյիւ նազլ օլունան
Դրախփ՝ շիմտիքի տիւննստէ պուլունան ինսանալըն
նէպինին գուհր էթտիյի մահալ օլա . Լճվէյ գէման ա
տէմլէրինին գիւրիէթինին տէվամընա խալէյ կէթիւրէն
աղիմ ուղուպէթի , (հանի սու թուֆանընը) տախի ին
քնար էտէր : Հիմտիլէք օնուն գըյասընը թէֆթիշ
էթմէնին վազթը տէյիլ տիր . շու գըտարընը իշար է
տէիմ քի՝ Լտէլունկ պու գըյասը լիսանլար հագգընա
էթտիյի թէճէսսիւսլէրտէն հասըլ օլմուշ կիպի կէօս
թէրիւր :

Պսւ անէ տէք՝ մագսէտիմիզ օլան իլմինեալընը պաշ
լանկըճընըն վե իյէրիլէմէսինին նագլինի էտէրէք պիւ
զիմ վագթըմըղա տագ եթիշտիրտիք : Հիմտի հագ
գէն մաթլուպ օլունան պու տուր քի՝ իշ պու իլմին շիմ
տիրքի հալինի տախի պէյան էտէլիմ : վե աննատալըմ քի՝
սօն վագթթտա պու թէճէսսիւսլէրին արթմասըյյա .
պէնի ատէմին պիր մահալտեն չըդըպ քեաֆթէի բույի
դէմինէ տաղըլմըշ օլտուղու հագգընա Լստուածաշուն
շուն նագլ էթտիյինի թաստիդ էտէր :

Պագիսի կէլէճէք տէֆատա վե սօնրա՝ պալեսալը
Պապա-Բիւն Գիպ-Բիւն լեղաւ շէրհիլէ՝ հայճա աշ
խարհաբար լիսանընտա տէվամ օլունաճագ տըր :

ՊՕԳՍԵՆԷ ԵՕՐԱՍԻՐԻՒՐ

9. Գոսմա իլաճըն ի իլիասը : Գոլստուրուճու ի զաճյար պու եօքսիւրիւյիւ տէֆ էթմէզլէր . լաքին մի տէտէ պալլամ չօզլուղունտան զուհր էթմիշ իսէ՝ վէ չօճուգ օնլարը կիւճ տիշարը վերիսէ՝ ճէսիմ ֆայտէլէրի օլուր : Օլ վազըթ սինէրինէ կէսրէ իլաճը տա ուլտուրմալը . իւչ եաշընատագ օլան չօճուգլարա 15 կրամտան 30 կրամատագ իրէքաքուանա շուրուպու . վէ աչ սօնրա՝ 25 տէն 30 սանդիկրամա տագ իրէքաքուանա սուֆուֆու իրիէ եախուտ իւչէ թագսիմ էտէրէք , ազ սու ուլա , չօճուգլար պալլամլարընը Գօլայ տիշարը վերիլէր : Պու իլաճը պիր գաչ տէֆա գուլանմալը :

Պու իլէթտէ սիւլիւք գօմանըն աւլա ֆայտէսի եօգտուր . դան ալմագ տա ֆայտասըզ տըր . խասթէյի զաշիֆէտիր : Ալ է Տէքիմ՝ եօքսիւրիւք իլէ գարըշմըշ պաշգա պիր իլէթ կէօրմէտէքճէ պու թիրթիպլէրէ էլ աթմագ : Հիմտի պագալըմ քի պու եօքսիւրիւյիւն իքինճի տէրէճէսինտէ գուլանըլա պիլիւր իլաճլար նէ տիր :

Վի-Վի-Բա : Ալէմցէ իչինտէ պու իլէթէ մախսուս կիպի սայըլմըշ տըր քիւքիւրտ չիչէյի . վէ Վարիզլին ուստա Տէքիմլէրինտէն պիրիսի կէրէք պու իլէթէ վէ կէրէք պայաղը նէ վաղիլէ պու իլաճը գուլանըլա չօգ ֆայտա կէօրմիւշ տիւր : Պունուն իչիւն իլէթին իլք տէրէճէսի վագթընտան պունու վէրմէյէ պաշլամանըն Տիչ զարարը եօգ տուր . անճագ լթէմիգ եայդանմըշ քիւքիւրտ գուլանմալը : Իքիտէն տէօրտ եաշընատագ չօճուգլարա վերիլէճէք գըթա՝ 15 սանդիկրամ տըր . վէ

կհնտէ իբի ետնուա իւչ տէֆա թեքարլամալը . օն-
տան պէոյիւր չօճուգլարա 75 սանդիկրամ պիրտէն վերի-
լէ պիլիւր : Պսւ սուֆուֆ սիւաիլէ ետնուա շուրուպ
ուլա իսթիմալ օլունուր :

Դէմյէ իշինտէ շու թերթիպի չօգճտ գուլլանը-
լար : Թէմիզ եայդանմը ըլւքիւրտ չիչէյի , 40 տան 30
սանդիկրամատապ : Սիւտ շէքէրի , 1 կրամ : Հէրճայի
մէնէկէ սուֆուֆու . բուտր տ' իրիս տը ֆլօրանս —
15 սանդիկրամ : Լշիճէ պիր պիրինէ գարըշաըըպ օն
քեաղըտա թագսիմ էթմէլի , վէ իքի սասթտա պիր՝
քեաղըտն պիրինի վերմէլի : Վիւքիւրտիւն պիր լէգգէ-
թի օլմատըղը իշին չօճուգլար գօլայ ալըրլար . վէ ի-
շար օլունան գըթատա գուլլանտըգտա ամէլ վերմէլ :
Լնճագ պէոյլէ պիր շէյ գուհը էթտիքտէ՝ պիր իքի
կիւն իրաճը թէխիւր էյլէ . վէ սօնրա գըթատընը էքսիւ-
տէրէք եէնիտէն պաշլա :

Սոսապօնար ալ ֆէր : Պիր վազըթ պու էճգա-
յա՝ աչըճը չիչէք սաֆրանը թապիր էտէրլէր իտի : Պու
իլաճ էօքսիւրիւք էքսիւտիր վէ սէյրէլտիր : վէ խա-
թէլիյին ալ վազըթ սիւրմէսինէ սէպէպ օլուր : Պուն-
տան մատէ էյի պիր հալի տէ շու տուր քի՝ խաթթէնին
դուվվէթինի թամ սագլար . վէ էկէր պունուէն իսթիմա-
լինտէն էվիլէ գուվվէթի թէնդիլ պուլմուշ ուտու իսէ՝
թամիրինէ պու էճգա տիկէր ճէմի էճգալարտան զիատէ
մինսափ պիր : Սուն իշին զայիֆ միճալ չօճուգլա-
րա , ետնուա խասթէլիյին ուղունճա սիւրմէսինտէն
զայիֆլանանլարա չօգ էյի տիր , վէ հիչ պիր վէճհիլէ
դարարր եօդ տուր : Թօթաս . պիր եաշնաա չօճուգ
իշին 5 սանդիկրամ , կիւնտէ իւչէր տէֆա : Իքի եա-
շնտա 10 սանդիկրամ , իւչ եաշնտա 15 սանդիկրամ :

վէ պէտքէ հէր պիր եաշնա պէշէր սանդկիրամ արիւ-
րարագ : Աննաէ իւշ տէֆա պու զըթայը վիրմէյի
թէքրարամալը ազ պէր պալ ըա եախուտ շուրուպ ու-
ջա : Աննաէ վերէճէյն իւշ զըթայը պիրտէն՝ լոթ թա-
պիր օլունուր պիր մաճուն իջնէ գարըշտըրըպ՝ իբի
սաաթտա պիր պիրէր գաշըգ վերէպիլիւրսին : Եւէմք
վազթը եէմք արասընտա տա վերիլիր : Շօգօյաթ ըա
տա ալընա պիլիր : Պաշգա իլաճ գուլանալըն վազըթ
տախի պու իլաճը վերէ պիլիրսին :

(Օսկա քը զէն : Թիւրքաճ՝ մատենի թիւթեա չի-
չէյի տէնիլէն տիր : Չօգ հէքիմէր պունու գուլանըր-
լար , վէ պիր եաշնտան իւշ եաշնատագ օլան չոճուգ-
լարա իւշ սաաթտա պիր պէշէր սանդկիրամ , վէ տա
հա եալ լարնա 10-տան 15 սանդկիրամատագ վերիլիր :
Պու էճգանըն նէ լեզգէթի վէ նէ գօգուսու օրուպ՝ չօ-
ճուգլար գօլայ աշուրար . իչէճէքլէրի սույուրա եախուտ
չօրպալարըլա եախուտ չօքօյաթ ըա վերիլէ պիլիր :
Եւէմք հէքիմէրին վերտրյի ռէչէթա պու տուր :
Սատէնի թիւ թեա չիչէյի 30 սանդկիրամ : Եւյնի սա-
րաթան սուֆուֆու — Իուար տ՝ իեօ տ՝ էքըրվիս —
2 կրամ : Պէյազ թօզ շէքէր , 6 կրամ : Եւյնէ գարըշ-
տըրըպ՝ պիր թարթըտա ալթը քնաղըտա թապսիմ էթ-
մէի . վէ հէր թիւ սաաթտապ րքնալըոըն պիրնի խա-
թայա վերմէի : Սատէնի թիւթեա չիչէյնի ուզուն վա-
զըթ հոշ պիր վարարտան գօրգմատան գուլանա պիլիր
սին . վէ եափաշ եափաշ զըթաընը տախի պալիատէ զի-
քր օլանըն լքրսի վէ իւշիւ գատար արթըրա պիլիր-
սին : Եւէլ հախուտ իսթիֆթաղ փէյտահ էտեր իսէ՝
պիր գաշ կիւն թէլք էթ . սօնրա եէնիտէն պաշա :

Այի քը զէն : Աւշէ պունաճու : Պու իլաճը կէչէն

տէճրին թապիպիւրի թերթիւդ էթմէշէր տիր . վէ չօ .
Ճուպար խասթէխանէսիստէ գուլանըլըպ ֆայտաղը
տախթի կէորըլմէտէ տիր : Արնաե իւջ տէֆա 60 տան
75 էր սանդիկրամատագ վերիլը :

Արթ օ՛ օրդի : Ըսրր օ՛ օթու շուրուպու : Արնա
տէ պր Եսխուտ իքի Խախուտ իւջ տէֆ : չորպա գա
շաղըլա վերիլը :

Վօլընիլ : Վըրմըլ : Պու զիյգըլմէթ պեօճէկ՝ քի
կիւզէլ պոյա վերիլը , պողմաճա էօթիւրիւյիւ խաթիթ
լէտիր վէ աղ սիւրտիւրիւր : Իւք էվվէլ Աեմցէիլէր
գուլանմաղա պուշ տըլար : սօնրա խոյր կէօրըլէրէք
պէլծրգա վէ Օլըլցցէրի վէ Ֆրահաա Տէքիմէրի տա
լիի գուլանտըլար : (Ենատըլուտա զաննըմտա Աեմցէ
լէրտէն էվվէլ գուլանտըլար ըտը . վէ Տալիա գուլա
նըլար) : Ըթա ը . իր տէօրտ սաաթտա պիր տէ
ֆա՛ 25 տէն 50 սանդիկրամատագ՝ շէրէի սույուլա ի
շիրմէլի . վէ սէքը Խախուտ օն Ե . Խախուտ օն պէշ կիւ
նէ տէք տըլգիէ գուլանմաղ :

Դահլէ : Չօղճա շէքէ : Իէ Խափըլմը : սրճագ գահ
վէ՛ Տէր պիր տէֆա թաաւտան սօնրա պիրէր դտնվէ
գաշըղը վերիլմէսի՝ իքի Խաշնաա վէ օնտան էթիթ չօ
ճուգ Տաղըլմա : իքի Խաշնաա տէօրթէտէք՝ պիր
թաթըլը գաշըղը . վէ տէօրիլի կէշիշ չօճուգլարա
պիր չորպա գաշըղը , տաքըր Աւլանուէ գալլիկնէ
պողմաճա էօթիւրիւյիւ իքի Խախուտ տէօրթ կիւնտէ
տէֆ էտէր : Պու գըտար աղ վաղըթտա պու իլլիթին
պու իլմաճա Թարիթէթիլիէ էյի սլմասը թաղրիլնտէ պր
աղ միւպիլիլէ իճիթմալի վար : Ըթուն շուհա շիւպճէ
սլմաղ , քի Եէմէքտէն աղ սօնրա Եէտըլիի իսթիթրաղ
էթմէլի քէտտիրմէ իլէ գահվէնէն մէնֆաաթը չօղ սըլուր :

Չօճու գ. եկեղեցիի միտեմնտե սաղլամայաճաղ գա-
տար եօրսի րիւյի. սրգ օյուրսա՝ աղ վազր. թաւն գա-
լուիւնաւաղոր աւիթիար տոր : Վաճկե միտետե պու-
լունանդորն ճիւմէտեի գաւրլա տիչարը վեր. ձինն եօ-
նիւնիւ պոր : վե պու պեղիւք պիւր էյիք տիւր : Իշոր-
սիւրիւյի տախի թէոքն էտէր : Վաճկեի կիւնաւ էն
ազր հօհ տէրա՝ վե էն չօղու իւլ տէրա ալորդորնա՝
եկեկճէի տախ՝ Էկերչօճաւ գաղղորնա գաւորղու եկեկճէի
էյի չի ինչիւյ ու ֆաղլատաւաղ ա՝ ու ֆաղ գլլմա օրուն-
մա : քէպապ օյմալ : սիւտիւ աղ վեր Ռի. վե ունիւ
չէյիւտէն մե չէրէրէ. Ռիւրտէն վե միւլլէրտէնպիւ-
թիւն պիւ թիւնն օէս Ռի :

Պէլլաւանն : Պու իլէթիւն Թիւրքորնաւ պէլլա-
տանն կիպի ֆալտէի իրաճ կէորիւնմէ իշ տիւր : Ըն-
ճաղ Տէր Տէրիմ պիւր սիլաղ իւզրէ պունուն ֆալտա-
սրնր կէոր. Ռիւր : Վետէն օյա պու : Իշորէի գլլմա-
սրնր աղ թէրթիւ կտէնէր տիւրէր քի՝ պիւր ֆալտա
կէորէ. Ռիւմ տէյիւ իշթիւթիւ կտէրէր : Տ. Տրպրայի .
քի պեղիւք Վրաք տէնիլէն մանաստորն փալաղը վե
Տէրի. Ռի տիւր . պէլլատանն քէորիւնիւն սու. ֆու. ֆունու
չօգճա գրթալորս գուրանր . վե եիւզէրճէ չօճու գ
պու իլէթտէն սաղլալմալ տոր : Չըրազլարնտան պի-
րիսի՝ տօթթէոր Տիւաճլ՝ պու թէրթիւյն սպէսիւտէն
պօղմաճա եօրսի րիւյի Թու. ֆու. լանս պաղմաղա մալտուս
պիւր Տէրիմ կիպի սալլալոր : Պիւր տախ՝ տէր Ո՝ . Վի-
դէն . չօղ լըլտան պէրի պու թէրթիւյի գուրանմաղա
ըլ . վե Տէր տալի. Վ պիւր տիւզիէ եօլլէ պիւր ֆալտէիւնի
կէոր. Թիւիւք քի՝ պունու գուլլանմաղտան կէրի տուր-
մաղ իւթէ Ռի :

Պու իւաճը գուլլանմանըն իւթ շէրթը՝ պէլլատանն

քերթիւնն սուփութունն էյիսինի էյէ կէչիր Թք
տիր : Չօճուգ զաչ այրգ օյտու զունա կէօրէ իւաճին
գրթարնը ուրուրմագ լագրմ կէիր : Չօճուգ Հէր
զաչ այրգ բաժ պու սուփութունն օյ գաւար տէֆա
պէչէր սանդիկրամ արմար : Պիր եաչնտա եախուտ 12
ալլուգ չօճուգ իչիւն 60 սանդիկրամ օյմար : 20 ալլուգ
իչիւն Թէքուի պիր կրամ . իքի հաչնտաքինէ 1 կրամ վէ
20 սանդիկրամ . իքի պուչուգ եաչնտաքինէ 1 կրամ
վէ էյիւն սանդիկրամ . քի պիր պուչուգ կրամ տէմք
օյուր . իչ եաչնտաքինէ 1 կրամ 80 սանդիկրամ իչ
պուչուգ եաչնտաքինէ 2 կրամ 10 սանդիկրամ . տէօրթ
եաչնտաքինէ 2 կրամ 40 սանդիկրամ . պէ . եաչնտա
քինէ 3 կրամ : (Նտան սանրա չօճուգուն սիննի նէ օ
լուրսա օլսուն՝ պէլլատօննայը 3 կրաման զիատէյէ
չըզարմա :

Պու գրթա օն իքի կէնն ալրնտագ . պունուն ի
չիւն օն իքի քիաղուտ թագսիմ էթմէյի : Էէր պիր
կէւնտէ ալրնտագը տա՝ իչէ թագսիմ օյուպ իչ տէ
ֆատա պիթմէյի . իլք գրամը սապահրլան . իքինճի
գրամ էօյէյին վէ իչիւնճիւսիւ ախշամ . չօճուգ աճ
ըգան հախուտ եէտիյինի հագմ էթտիքտէն սանրա . վէ
օնա տախի պագմալը քի՝ իլաճրալտըղը պիրլէ անիտէ
եէթք եէ Ռսին պիրազ վագըթ կէչսին :

Պարգրնա վարրմը շ տըր բի՝ պէլլատօննա պէոյլէ
եհլքտէք գրթարու վէրի Գքտէ տա՝ ի իլք կիւնյէրտէ
իճրարնո կէօսմէրմէգ՝ : Պէլլատօննա իճրասըին
սանրն տախիյնտէքի ա եաթլարնտա պրիքմէսիլլէ օ
լուր : խասթէնին էյիէ տէօնմէսի օն իքինճի կիւնն
օճլարնտա պէլլի օլուր . վէ չօգ տէֆա կէօր Էչիւզ
քի օլ վագըթ Էօքսիւրիւք պիրաէն պիրէ քիւլլէն քէ-

սկիւր . վէ նէմագիւն սօնարընտա գալան կիպի սեյրեկ
վէ խաֆիֆ պիր էօքսիրիօք գալոր :

Պու խերթիպ ֆայտէ էթմետիյի հայտէ . քի պիգ
տահա պէոյլէսինէ րասա կէրմէֆիլ իզ . պիր գաչ կիւն
պէքլէյիպ . պատէհսւ պիր պաշգա էճղաճրտան տէֆա
պէլլատաննա քէսքիւ սուֆուֆուճու ալըպ եէնիտէն
պաշլամալլ . Պէլլատաննան կէրէք հաքրազլարընըն
սուֆուֆու վէ կէրէք խիլասասը բէք աշաղլ տըր . վէ
պէլլատաննան պազէն ֆայտէ էթմետիսին սէպէպի
պուշլար տըր :

Պու իլաճը վերտիյի ֆիզ չօճուգլարու տըգգաթմ ըլա
պազմընը . վէ պէլլատաննա զէ հրինին ալեամէթլէրինտէն
հիչ պիր շէյ կէօրմէֆիլ իզ նէ կէօզ գար րմասը . նէ
սէրսէմիք . նէ իւրէք սըգընտըր . նէ պօղազ գուրո մասը .
քի իլաճը խէրք էթմէյէ մճպուր սլայըմ . շէօյլէ քի
տոյլմ օն քի կիւն պիր տիգիէ գուլանմը ըզ . վէ
պու իլաճըն խէսիր էթմետիսին մուլլապա լազմիզ պիր
շարթ կ պու տըր . Վազաթմ պուսու տախի սէօյլէմէք
ըզ տըր քի . չուգճա պէլլատաննա վերէրէք պու ճինս
խաթմէյէ իրմար էթմէք . Ելնըզ հէքիմէյէ աշնա
քի էլէրին ի սլա պիլիւր :

Տէ էթմէք խաթմէ պէշ հաշընտա պիր չօճուգ
տուր : Սապահլայըն . իք խաթմընը եէմէգտէն հար
լմ տաթմ հաթուտ պիր գաչ տազը է էվվէլ աշաղտա
չէքր էաէճէյի զի խէրթիպաէն ըլմ օսնգրկրամլէզ
պիր հապ վերլը . վէ իսթէ կիւն վէ տահա իրթմսի
կիւն տախի պու խէրթիպտէ տէլլամ էտէր . է կէք իւ
չիւնճիլ կիւն պիր էյիւնիշան կէսրէմգսէ . հոպլարը պի
րէր սանգլ կրամլէզ հաթար : Պէշինճի վէ ալմընճը կիւն
էլէրի հապլ էքի էտէր . պիլիսի պիք սանգրկրամլէզ . վէ

օպիրի ետրամ սանդիկրամիւզ : Աերիզինճի կիւն պիւնէր
սանդիկրամ ըս իրի հապ վերիւր . անճող պու արթըրմա
լար՝ իրաճն թէսիր էթմսին . պիր նիշան կէօրէ, Ռ
տիքտէ պուր . վէ պէոյլէ փայտէ կէօրիւն Ռտիքճէ հէր
իք կիւնտէ պիր ետրամըս սանդիկրամ արթըրըր :
Պա՛ սանդիկրամիւ չեգ տըղընտա էօքսիւրիւք թէնզի պու
լուր տա՝ ոյ գատարտա քալմայր . անճագ կէօգտէ պէլ
լտաօնանըն դարարըր թէսիրին . ն պամթի թէ կէօրիւնտա
իւնտէ՝ հապրն վէկիսի եքսիւթմք լազըմ արը :

Իքի պուչուք եաշնտա չոճուզ հազգընա տախի
հապարն թարթըսը պաշնտաէ գիրը օլունան կ'պի
տիր . փազաթ արթըրմաք իչիւն տայիմիւչէր կիւն տ
րա վէր Ռի . էքի կիւն արա վէր Ռք ազ կէլիր : Ըլթը
այրոյ չոճու դա վէրիւնէք հապ իքի միլիկրամ օլմայր .
եանը՝ պէշ թանէսի պիր սանդիկրամ . վէ պունուն եա
լնըշ պիր թանէսի վէր Ռի կ'ւնտէ Վէ Տ. Պրըքն
նսուն հապարը շու թէրթիպ իյէ եափըլըրար : Պէլ
լատմնա խիւլատատան նէ գատար քըրտան՝ օնուն
իքիսի գատար տա պէլատմնա քէօքիւնիւն սուֆուֆու
նու ալ . վէ պունտան 100 թանէ՝ հէր պիրի պիրէր
սանդիկրամիւզ . վէ 100 թանէ տէ ետրամըս սանդիկ
րամիւզ հապ ետի : Վէ պունուն խամուրունու եափ
մագ իչիւն պիր կրամ խիւլատատան վէ ետրամ կրամ տա
սուֆուֆուան ալ լայր : Վէ զայիք փէք ուփայ չոճու պար
իչիւն իքիչէր՝ միլիկրամիւզ հապ եափաճագ օլուն
դունտա՝ իւչոէ պիրի խիւլատա վէ իքիսի սուֆուֆ
օլմայր :

Պու թէրթիպ ուղունճու սիւրէր վէ էքսիւրի՝ եիր
մի պէշ եախուտ օթուզ կիւնտէն սօնրա չոճու դուն վի
ճուտա գըզարգըլը շէյէր տիշարը վէրիւր , լաքին գօր

գուլաճաղ պիր շէյ տէյի տիր . իլաճ տախի իսթէմզ .
պիր գաջ կիւնիւն զորփընտա քէնտիլիյնտէն սափար .
«Կալէն տախի պու զըզարթը Եէրի՛նէ պաշդա խաֆրֆի
պէնամէթէր զուհր էտէր . օյ վաղըթ եա հաղլարըն
գըթասընը էրախումէի . եախուտ պիւթիւն պիւթիւնէ
կաճը ի՛կէրք էթմէի : Տ . Տըպրայնըն թէրթիպի ծէ-
սուրանէ պիր ի՛կէրթիպ տիր . ֆայտէսի աղ կւնաէ
կէօրիւլէր . վէ պէզլէ ուֆաղ լծէֆէք զուհուրաթար
տա փուզու օմուշ տէյի տիր :

Տիշարան իլաճլար : Պու մահալտէ քէհիվան եազը
սը վէ ատէթա եազը վէ տաղլամազ վէ եազըճը էճա-
լար եախուտ բոմատ սըիպէ տէն լէն գապարտընը բօ-
մատայը անտթմազ իսթէրիզ . քի օլմայա պու կիպի
շէյէր պոշմոճա էքսիւրիյիւ տէթ էթմէք լչիւն գու-
լալլալն : Լշվէլ գուլախըլըր ըտըլար . լսքս էն ծր
հայէթիմտէ անաշըլալ քի շսճուզլարա սըզընտը վէ
իզթլրապ վէրմէքտէն վէ գուզվէթլտէն տ . շիւրմէքտէն
մատէ մարթէթիւլէրի եպ տուր : «Կալէն պու էքսիւ-
րիւք էլէ անէր պիր իլէթ գարըշմըշ սլուպ պու կպի
շէյէր գուլանմազա մճպուր էտէր իսէ հէքիսին
թէտպիր ու ի՛կէրթիպլլէ սլմալ :

10 . Պոլաճա Էօթ-Էր-Յի-Էն Խիւր ԻԼԷԻ Գուր-
շէր Ըա Զաւըլ Կ-Գմալը : Էքսէր պու էքսար բլլի-
լէ պլլլիքտէ պուլունաալարը ի՛հիթմալ օլան սարաղար
կէպըս սեփալիլի վէ աղ ձիւրին զայթթ շէտրտ սեփա-
զիլի վէ սրալմօ եախուտ սինիր սարըլմաար օլուր :
«Կուկարըն ձիւմէս» պիր իշկիւզալ հէքմէ միւհլաճ
ալըր Ընճալ հէքմ կլլիւճէլտէք զիրտէ մուհարար
թէրթիպլլէրին պաղըլարը գուլանըլա ֆէնա յիմալ :

Աէքիւս թարաֆընտան աղըրճա պիր իլէթ պու

ճունույս գործարջ պուրանաուդու հայտե՝ գայ վեր
տիրիճի պ'ր իւաճ մութիւնս լազրմ տըր : Վէ խաւսիւե
նին սիննիւե կեօրե՝ իրէքաքուանանըն եա շուրուպու
նու եախուտ սուփուփունու : վէ պապէն էմթիք տա
խի վերէպիւրսն : Վէ իւրտէն 5 սանգիկրամ՝ քի պիր
պուրտայ տէ Դք տիլ : պիր տտէթա պիլլուռ պարտագ
սօլուսու շէքէր ի սու իշնաե էրիտ վէ պու սուտան
չաճուդա օն տագրդէտէ պիր պի էր գահվէ գաշ զը ի
չիր իսթիֆրաղ էթմլէ պաշայընճայաաագ : օլ վազըթ
պու իւաճը թէրք էթ : վէ շէքէրի ըլլեճա սու լչիր :
Վէ պու լլաճը գոլլանտ զո էսրաե՝ հարտալ մայա
սը վէ հաճաճաթըզ շիշէ շէքմթ տախի օլա պիլլիր չօ
ճուլուն կեքսլանէ : պիլլ շարապ գատէճի ալ : պիր
քեաղլու եազ լչինէ գո վէ սլզը սլզլլա չաճուլուն
տէրսինն լազէրնէ դաբան : եազար տէյլ գորգմա
զիրա քեաղլու անիտէ սէսնէր : Վէ պունու պիր օն ի
քի տէֆա գատար թէքրորլաճալը :

Աբազմօ , եախուտ սինիր սարսըլմադը Էփ էյի աղլը
ճա պիր շէյ տիր : պայաղը վազըթլարտա պլլէ գորգու
լուր : Վիսն շէհրնտէ լըվրա Բէրսդսննամ ալիմ շէքմ
պու միսիլիւ խաւսիւէրէր ալքալի վօլաթլլ տէնլլէն
էճզալը լչիրմէյլլէ ճէսրմ մէնփաաթ կեօր , լշ տրւր :
Վէ ոէչէթասը պու տուր : () տիւթիլլէ սը լէթրւ
— մառուլուն ըմպրտէն շէքլմիշ սույու — 125 կրամ :
() տը ֆիէօր տ՝ օրաւօէ — շիչք սույու — 8 կրամ :
Արօր տը բիվուան — յը գուլաղը ժօսու շուրուպու —
30 կրամ : Արօր տը պէլլաուս — պէլլաուսնա շու
րուպու — 8 կրամ : Ելքալի վալաթլլ սէրլզ տաճա :
Վիւնտան սաաթտա պիր՝ պիրէր չարապ գաշըղը գեր
մէլ : Վիւնլէրտէ օ պիր էճզալը պուլուեմաաղը շալ

տէ՛ պիր պիլուռ գատէ՛ տօլուռ շէքերի սույա ու-
քիդ տամա արքայի վարժիլ տափաւորս՝ վեճհի մե-
քուն հւղրէ գուլանըւ պիլիք : Ընձագ ար գույաղը
վէ պէլատօննա շուրուպարը պու ուէլէթատա՝ մենֆա-
աթտան հալի տէյիլ տիրէր : Ա՛ է սրագլօ կէշտիքտէն
սօնրա տախի՝ տէֆա կէլմէսինին էօնիւնիւ արմագ իշին
պու սույու գուլանմաղա տէվամ էթմէլի տիր :

Պուռուտան վէ գուլագտան վէ կեօղ քիլքիքլէրին
տէն գան տափամաը գուհր էտէրսէ՝ չօճուգ գուլ-
նու տիւփ տիւգ եօգարը տաղու տիքմէ իլէ քէսիլիք :
Ա՛ է սօնրա թէքրար գուհր էթմէսին տէյիւ՝ հէք կիւն
քընաքընանըն հա շուրուպուտան եա շարապընտան իքի
հա իւշ դահվէ հախուտ չօրպա գաշըլը լէփրմէլի խաշ-
թէնին սիննինէ կէօրէ . վէ տահա էյիսի՝ քընաքընա
սուֆուֆու տուր , քի կիւնտէ 25 սանդէկրամտան թէք-
փլ պիր կրամատագ վէրիլիր պիր բարչա պալ ըլա :

11. Ի-լի-նճի- փէրէ-ճէնիէն իթմարը : Պու տէ-
րէճէ՛ իքինճիսինն թէնգիլի վէ թէքքինի կիպի տիր-
էօքսիւրիւք իլք պաշլանիլընտա նէ իտի իսէ՝ պուռտա
նինէ ծնա գարար վէրի տէմէք տիր , պայաղը պիր նէ-
վաղիլ հիյէթիննէ տախիլ օլուր . վէ պուռուռն իշինն իշ
նէվտիլի իրաշլարընա գալըր : Ընձագ պաղք նէվաղիլէ-
րին սօնուռտա զուհր էթտիլի կիպիխաթիթ պիր սինիր
էօքսիւրիւք գալըր , քի հէր նէ գատար պօղմաճա էօք-
սիւրիւքտէն ֆարղլը ըսա տա՝ տէֆի պիր աղ կիւնճէ
տիր : Լէկեր պու էօքսիւրիւք չօճուղուն ույդուսուհա
մանի օլուրտա՝ չօճուգ ախլամ հաթաճաղը վաղըթ պիր
հախուտան իքի դահվէ գաշըլը փրօթ փիւփօ տէնիլէն
շուրուպուտան հախուտ պիր պաշ խաշխաշն սէքիվաէ
հախուտ արթըրտա էախուտ տէօրտտէ պիրիինի սուտա :

գայնաւորաց օնուն մաթաուխունտան վերեօն . պու
մաթաուխա շէքեր տէ գարըշտըմայը : Ընճագ խասթէ
լիզին պու տէրեճէօնտէ զիատէճէ բերհիզ վէ սագըն
մա թերթիպլերի ֆայտէ էտերլեր : Սոգարպօնադ քը
ֆէր տէնիլէն էճզա՝ եօքսիւրիւքտէն զաիֆ տիւշիւշ
չօճուզարա չօք հարար :

12 . Իերհիլ թերթիպլի : Պու խասթէլիքտէն էյիլիյէ
տէօնէնլերէ զիատէճէ գուրու բերհիզ տէնիլէնի հարար .
էանի քէպապ , քի բիշիրտիքտէն սօնրա գըյմա էթմէլի .
պէյն . տանա կերտանընըն գուրու սէջիւշիւ , խաշլամա
սույու բըխտիսի , գուշ գանձազ , լաքին էյեր մէվսիմի
հսէ . զիրա գուրուսու վէ սալամուրու էյի տէյիյ տիր .
էնկիլնար , վէ գուրու չօքօլաթ : Ընճագ չօքպա վէ էթ
սույու վէ սիւտ վէ պու կիպիլեր քիւլիլէն թէրք օյոււ
մալը : Եթմէյի ազ վէ սըզճա եէթէլի : Վէ եէ Ռք եէմէ
օի իշին՝ եօքսիւրիւք թուլմուշ վէ Հէնուզ կէչֆիշ
վազթը կէօղէթմէլի : Պօղմաճա եօքսիւրիւյիլէ պերա
պեր հիւմմա եօխուտ պիր տիւքի խասթ էյիք ոլմատը
ճա՝ սըքը բերհիզ իճապ էթմէզ . չօճուզ իսթէտիյիսի
հէյէ պիլիր . լաքին ազ : Եթտիքլերինի իսթիֆրադ տա
խի էթմէլեր , եօքսիւրիւք նեօպէթլերի կէչալքտէն
սօնրա պիր բարչա շէյ եէտիրմէյէ իհմալ էթմէմէյի :
Վէ պու Հայտէ գայէթ մինասիպէթիսե եէճէյի գըյմա
օյոււշքէպապըն սօղուղու օլմալը . վէ իւզերլինտէն տէ ա
գաճըգ սիյաճ գաճվէ վերալի : Չօճուղուն էկեր հիւմ

1 . Մալիւմ տիւր քի ֆոէնկէր գաճվէի սու
տա գայնաթտըգտան սօնրա սույու սիւգերլեր , շէքեր
գօրլար վէ էօյլէ իշերլեր : Պիզիւմատէթիմիզէ գուլա
նըմազտա օլան սիւզիւլմէտիք գաճվէէ սիւզիւլմէշին
րէնկիստէն գօյու օյուուղու իշին սիւճ գաճվէ տերլեր .
վէ տուրտա թերթիպլ էթտիյի տուր .

մասը եղողւում՝ հեր կեն տիշարը չըգարումայն . վէ պէոյրէ տիշարը չըգարմագ վէ մահային տէյն՝ տիրմէք՝ չօդ վազըմ պու իլէթի տէթ էթ մի վէ եօքսիւրիւյիւ քէսմիշ տիր . քի քէնտի օլտուղու մահալտէ պրագըլսա՝ սօնու կէրէյիպ ուղայտաղ ըտը : Վէ թէք միլ շիֆա վէյուք իշին չօք վազըմ եալմնդ հալա թէպտիլի քիֆայէթ էտէր : Պունուն իշին պու թէրթիպի աւտի պիլիպ իգթիղասընտա իճրա էթմէր :

Նիկայէն .

ՏԻՆՍԻՉԼԻԲ ԻՆՍԵՆԵ ԽՈՒՂ ԸՕՒՐ ՏԻՐ

ՅԱՅ . Ը .

Այսին ինքեար էտենիքին ճիւղալը .

Լիկեր ալաճ եօք տուր տէյնէր հազը ըսա՝ քիտիք ֆէի ինտան գալմը հազարը օլմալը . վէ բույի գէմինի պու կիւնէտէք աօլտուրմուլ վէ պունտան սօնրա տօլտուրաճագ ձէմաթ քէորէթի՝ իսլաճ գապուլ էթմէղ տիվանէյերտէն իպրէթ օլմալը . զիրա կէ թէրպիլէն սինտէն էն եապանիոնէ կէլինճէյտէք ճիւղէսի պիր ալաճ վար տէյիւ թագրիր էտէրլէր :

Պէոյրէ պիր աղըր ուճունա գարը՝ ալաճը ինքեար էտենէր նէլէր էթմտիլէր : Այսին թանըմալ պիր միլէլէթ պուլմագ իշին էքթի վէ հէնի տիւ նիտինը հեր քէն :

չէսնն արաշարքայ նախկէն չորարար աս՝ մի ճեա-
տէն տեղի պիտ միւր ի հասարն անհն վերտեւո ։
Հասար՝ տեղի պիտ ի հասարն տի շինմոսի պէտք
պէտքի չէլլէն պուտագա արտադ պէր միւր տե-
ղի . վէ պու թերթիկի տեղի մեծ ի հին տըր Ննկի
իկ յագում օրու ուստ տա՝ ի ճարար ի չինն եկն տեղն
եպի մի հմաճ օրուտու ։

Պուտուն երթ տեղն դաստո աղաւմ՝ (1890 էլէ
քուն մապէնէնտէ) Պապէոս Սէն նամ հնկի իկի Մի-
յաճ եռա տուր տեղեւտէ արշարչ վէ էփատ ու գիտիւ-
լ թէտնն տախ ու գրտատո թերպիէ էտէճքէրնէ
էմնէթ օրունա պիտի էրթէր վէ գարո՝ եւտի սեօեգ
իւր քիտի թաղարայ միւր թէ Մերձա արաւթինէ
կէտիւրէրէք օնարա պիտ կէնիճէ արտա սէտի . պիտ
տէ քիտի չէճէր ուսմի հափոպ՝ պիտ օրունաճա
պէտնին իսմնի՝ էլիւ Հերթնի (եկնի եմնի հմա) գո-
մադ միւտսի կէտիւ . սոնրա եկմիւ էթտիտի քի՝
հայրնրք քէտի մալտէրնին նոմարարնա ստատագաթ
էթտիկեր . վէ մալտէրնի տէ միլէ՝ թապիւթո ան-
նար օրուն դունու պէտն էլլէտի ։ Վէ շու նասի հաթ-
յարր տախի վէրտի քի՝ էլ մարիթէթէրնէ վէ սէնաթ
իլլէմէ մէշոու օրունար . վէ էրի պապ իւղէրնտէ
եօրիւթք առէթինի տէ թերք էթմէսնիք քի՝ ինտն
ճինսիւտն օրուն քարնա քիմն չիւպէ էթմէտն . Միլ-
իւտուա՝ պէնիճ վէ սէնի լուղէթէրնին քիւլլէն թեր-
քինի վէ թապ Միւր իւմինի աղաղարնտան վէ քի-
քիւրէրնտէն պիւթիւն պիւթիւն տէթ էթմէսիսի իւ-
թար էտիպ՝ պու թարիք իլէ կէրէք օնարն կէրէք գիւ-
րիսթիւրնին օլ տէրէճէ ստատէթէ էրմէրնի մա-
էթտի քի՝ պիւթիւն տիւնա սնա հէլլան օրուպ տիւնի

վէ անդտի նիքեա՜հր վէ քէնտի մախտ ո Գուր ու Էշիա
յէ մաւթաօարըրք օյմազլոլը թէրը Էտէճէրը : քի
պունըարն իւշիւ տէ՝ օնուն զալ ինճէ , ինստ զալ Գ
նէ՝ սըգլէթ վէրէն զազէպլէրին ճիւմկ սինաէն տէ՜Տչէթ
լիլէրի իֆշ : 1

Ալեօյլէ կիւզէյ ումուտարն սօնու ումուզու կի
պի չըգմատր : Եւ՝ Տայվանաթ խասթէ Էզի , Էախուտ
Ու Էնին գորգտուղու իւշ զազէպլէրին Տիսապլանտան տի
շարը պիր տխեր զազէպ . Կիւ Էրմնի շէՏրինի շէոլ
Էթտի . պիր տախի լազրրտըր օյմատը . վէ ճէսմազ
ճէ մատըրիւյ օյ զատար նատը թօրայըպ օրայա
կէօթիւրէն Ու Էն՝ պիր շէօՏրէնին տէտիյի կիպի՝ Գու
լաթլարընը սարգրաւաթ Էնկիթէոռայէ տէօնաիւ :

Ընճազ՝ Ելլա՜հր ինքէար Էտէնդէր տէյ՝ Է զիւրիւ Էթ
իլէ՝ իլլա Էտընը խարիճտէն իյապէ իլէ տրթա պիլիւ
րէր օլտուղունու պիլմէթ լչիւն պէօյլէ պիր թէճրիւ պէ
յէ Տաճէթ Էօղ ուտու : Ալ պունու Էթմէթ տէ կիւճ
պիր շէյ տէյիլ տիր . պիր քիմէնին զաթրինի օլ տէրէ
ճէ զարարտալը քի՝ քէնտի քէնտինի կէօրմէսինտէ
գօրգտուն . Էկէր Ելլա՜հ վար ըսա՝ շունտան աէթ օլ
տէսին :

1. Պունար Ռօպէրա Ռէնին՝ Ֆիլէր Էթիֆլալէ
Էթի Էլանը նամը յլա 1826տա , վէ Եմիրթա ճիւմՏիւ
քիւնիւն իսթիգլտիէթինին իՏտապընըն Էլլի պէրինճի սէ
նէսինտէ՝ Կիւ Էրմնի շէՏրինտէ ագտօլան մէճիստէ
սէօլլէտիյի քէլապլտան Տարթ պէ Տարթ օլլանմա տըր .
վէ պու քէլապըն թէթմիլի՝ սյատա պիր նէշը օլունան
նամ՝ ճէրթտէնին Էէտընճի ճիլթինտէ պօլլունուր :

Հայկաներու մագսուս օյանը՝ առ ունութեանց յայնժամ .
տողուշտան վե կեննիւլ բահաթիւղըյա՝ վե գամ ըննե
սըգլեթ վերմէյերէք՝ Ալաշըն վարուղընը թանրամազ ,
հայկանաթե մախսուս տուր : Օնլար կիպի եաշամադա
իրթիքեապ էտէն քիմսե տին թաշըմամսընտա տա
սնլարըն թագլեթինի էտե պիլեր . նէ գատար վազըթ
քի սերենճամազը վե պլուտան հալի էամիւր կէշիրիրսե .
լաթին պիր շայրին աետիյի կիպի սփէլէք շարգը թէրս
տէօնտիւքտէ բերտէ աիւշէր . ինսան գալըր . հայկան
հիւլէ գատեմ պասար : 19

Չըգտան տէհիքտէ զուհր էտէն ութմալար՝ ալաշը
ինքեար էթմէրիյի պիր նէվ սահիհ խաթէլէք կիպի
սայըպ՝ պիր իշ եերիմէ գամուշ օրտուլար : Ալէ մըն
թրլերէ գարշը քիթապլար (չըգտըգճա՝ միւնթրլեր վե
միւլհիտիլէր արթարլար : Սուլալարըն քի պրիթիլիլէ

էթմէքտէ օրտուղու շէյի քենտիսի հիւ պիր վազըթ
աուլմազ . վե քեաթիլէր քնտինաթըն միւտեմ վե իւ
միւմը շէհատէթ ինն տուլմամասըյա՝ ճէմի մալալուղ .
լարըն իշինտէ էն պօզուզու օ օյուր :

1. Սիւլհիտիլէք . եանի ալաշըն վարուղընը ին
քեար էթմէրիլէք՝ քենտի քենտինէ գալըրսա տէվա մ էտե
ճէք շէյ տէյլ տիր չիւնթի մէզհէպ տէյլ տիր . գե ին
սան մէզհէպսիգ պիմազ , ոլ թաշըսաղը մէզհէպ կերէք
էյրի՝ ոյսուն կերէք տաղու . Անճադ հէր էյրի մէզհէպ
իքր նիհայէթ տրասընտա մուալլապտա ալը . եա տող
րույա տէննմի , եախուտ նիհայէթ տինսիլիլիլէ վե Ալ
լաշ հօգ տուր տէմէյէ գարար վերմէյի . Աշյիլէր պու .
լուսուր քի՝ էյրի մէզհէպի քենտի մէշրէպլերինէ ոյ
ղուն պուլտուղլարը իշիւն գուլաթըրլար . վե օնտան ա

գապարիշ վէ շիշիշ ազրուարներն գապարթըսընը են .
տիր Ռք իջինն իմին սողու գ թերթիպլերի ևարածազ .
թեւքին էտիճի իյաճարուն զայեթ գուվվեթիսի լազըմ
տրր . վէ պէոյլէ տիր իւզերէրինէ կիւլմէք . զէվքէնմէք
վէ բեղիւ էթմէք : Սորպօն մ.թթէպ նտէն չըգան Հէր
քիւլ կիւզի բէ չիմանն ճէմի թօրուզարը՝ պէոյլէ պիր
մէշուր տինսիզին իւզիննէ պիր նազէք էլին վուրտու .
դու թօգատ գատար թէտիր էթմէպլեր : Վէոյլէ պիր
միւլճիտի՝ պիր թազըմ գարըլար մէճիսինտէ ուզունճա
քէլամարըլա վազ էթմէյէ չալըշառ քի ալաճ ևօգ տուր :

զարագ՝ քէնտի զաթրէրինի բաճաթլանտըրմագ իջին
Նլաճն վարըղընը տէյիլ տողու տողույա ինքնար
էթմէյէ . իլլա շիւպճէ ալթընա պրագմաղա ճէվաղ ա .
րարար : Վիւլճիտիլիյէ գարշը ևազմագ՝ պէոյլէրին
շիւպճէսինի գալտըրմալա ևարատըղը իջին զաւէթ էլլէմ
տիր . միւսթապլլէն ալաճ ևօգ տուր տէյիլ զարար
վէր իշ տատմա իսթապ ևաղըլաճագ բոս պոշունա չա
լըլմագ տըր : Վիւլթապ չաղալարգճա միւլճիտիլէրին չօ
ղաւաքննն տա սէպէպի ստուր քի՝ օլ քիթապլարը
օգույանար՝ շիւպճէ էթմէյէ ապ ճաղարը օլմաարղը
նա գանարար . ստտէտիլլէր՝ քի պէոյլէրին իշինտէ
փէք չօգ պուլունմագ Նլաճն վարըղընը գապուլ է
տէրէր . լաքին չողու քէնտի ճիւսմանի մլլ ու ճապվէս .
յէրինէ ույուպ՝ միւսթաղըլէն Նլաճ ևօգ տուր տէմլյէ
գարար վէրր : Վիւլ ճիւլէրլէ ճաղա չօգարը գ . յաա
էտէրլէր քի՝ Նլաճ ևօգ տուր տէմք ինտան թապիւ
թընըն վէ ազլընն մաղապիրի տիր . վէ ճէքքիմքի պու
նու տէրսէ ևալընըլ լիտանը տըր սէոյլէյէն . գալպի լի
սանլնա գարշը տըր :

Եւ իստեքիւն զիչ պիտիսնի սեօյլետիքէրնէ դան-
մը՝ պուլամատրղնտան՝ զաճթի պօշա կիթմէսինէ
ճանը սրգըլըպ՝ օնլարը քիւչիւք տիւշիւրէրէք ինթիգամ
ալմագ նիէթ իյլէ տէտի . եանլըչըմա Եթվ պուլուրասը-
նըզ հանըմլար . պու խանէտէ պուլուղղում հիւսին
գտտար տա ազըլ պուլմագ մէփուլնտէ իքէն օնու
կէօրտիւմքի՝ Ալլահըն վարըղընա ինանմամագ իթթի
խարը եալընըզ պէնտէ գալտը . իսան օահպի հանըմ
ճեվապ էտիպ տէտի . պու պապտէ եալընըզ տիյի սինիզ
չէլէպի . պէնիմ պէյկիւրէրիմ վէ ֆինս քէօթէյիմ վէ քէ-
տիմ տախի պու իթթիխարէ մալիք տիրէր . ֆագաթ
շու ֆարգ վար քի՝ պու զավալը հայվանլորտա՝ պու
հալըրնէ իթթիխար էտիպ էօյիւնէճէք ազըլ օօգ
տուր :

Այնպէ՛ .]

ԻՍԻԵՅԻԼ ՄԻԼԼԻԹԻ ՀԵՐԴԵՆ ՊԻՐ ԻՓԹԻՐԸ

Իշքի զամանըն պութբերեսթ միււրրիխլէրի պաղէն
պիլմէտիքէրի շէյի պիլիւր կիպի կէօրինէք խթէյէրէք .
վէ պաղէն քէնտիւրիւնէ առու օլան միլլէթլէրի պիր սու-
րէթլէ զէմմ ու տախլէ պալիս էթտիրմէք մերամըլա՝
հազլարնա ույար ույմազ եալանլար սեօյլէմքտէն գա-
չընմագլար ըտը . Վէ իսրայէլ միլլէթի գատիմտէն պէ-
րու տին ու այն ճրհէթիյլէ տխեր միլլէթլէրտէն այ-
լը պմաթը իչիւն ճիւմլէսինէ առու կէօրինէրէք՝ զու

Միլէթին հազգընա զիատեճէ հազարաթ ոյունոր
ուտու :

Քրիստոս էփէնտիֆղին տիւնեատէ պոյունաւ.
զու վազրթարտա նախու աղ սօնրաճա՝ խրքենտերրի
արիմէրինտէն Ապպոն նամ պիւրիսի նէհուտի միլէթի
հազգընն պիր քիթապ կալմըշ պուպ՝ էչինատ թաքրր
էթմիշ քի սէհուտրէր քէնտի իպտտէթիհաճարընտա
պիր մէրքէպ գաթաւընա սէճոտէ գըլալըմի . Վէ չիւն
քի պէյլէ պիր իթիւրա՝ պիւթիւն պիճիթիւն ապը
քըզ սլամազ . հիշ տէյիլ իսէ՝ նէհուտրէրին այնտէ քէ
թէպէր թուրտու զարը պիր շէյր մէրքէպ գաթաւընա
պէնպէթ մէքտէն նէշաթ էթմէսր աշիքեսր կէտրուծիր .
չօգ ալիմէր պու շէյն նէ սրտու զուտու՝ քէչիթնէ զիհին
կարմուշ տուրար .

Ապպիոնուն նազլի շու վեճհիլէ տիր քի . Ատիդոս
Եպիփան նամ սիւրեան փատրիշաճը Երուսաղէմտէրի
տաճարը ճէպքի աշաքըպ էչինատ մէվճուտ սլան էչ
կայը նաղմա էթտրիտէքտէ՝ աթընտան կափմա վէ դա
յէթ զիյգըյալի պիր մէրքէպ գաթաւընա պույտու . քի
նէհուտրէր սնա սէճոտէ գըլալընա ըտը . Հնովսպոս
նամ նէհուտի փաէրր իս Ապպիոնա գարշը պիր բումպէ
ի մախսուտէ ինչա վէ նէշը կտիպ պուտուն իթիւրա ոլ
տուղունու շու վեճհիլէ թաստրգ էտէր քի . կէրէք
Յիւրեան փատրիշաճարը վէ կէրէք Հոռոգա տէվլթր
վազիլընտա Երուսաղէմի լրասալըն վէ տաճարըն
կաղմա սլմաւըն կափլ էտէն փաէրր իսլէրին հիշ պիլի
քի պու սիսլիլու մէրքէպ գաթաւըն հազգընա կալմըշ
ըրըն սօգ : Վէ զանն էտէր քի Ապպիոն պու նալմաթ
քէնտի գաթաւընտան տուրիլիշ : հիւ քի . նէհուտր
էր մէրքէպ քէնտի իսլալիթիլընա ալիւն զիւն

առն գիտեմք ի թիպարա շաւտեմ կէորմէ բեր . վէ նէ պու
նու . նե տէ Ըպպիոնուռ ուրէիքերի օլան եգիպտացիլե
րեն թափորդը ենքսի հայրանած ն հիւ պիւրիսինի ալու
հանի գուտրէ՛մէ մալքը զանն էտեճէք գառար համա
գաթա տիւշփուշ տէյիլ տիրէր :

Իկեր պու ի թիպարանն պիր ասաւր վարջա՛ իւլ
շէյտեն ունշա՛մ է՛մ Է գանն օլուսուք : Պերինէի . Տա
ճարտա աթուռտան եափմա բքի գուլիլու պիր գազ
եա պիր գափսնօղ պուլուսուռ օլմայր , նասը բի մա
նանայը սագրատըղլ ըր գափանդուն պու շէքիլտէ օլ
մասը ի հիմիմայ տըր . վէ գափանդոն՝ մերքեպ գափա
սընա պէնգէտ՛ պ՛ գուլիլարնը տախի գուլաղլարնա
թէշպի՛ հիմիլ օլմայր տըրլար : Վէ եքի գաման միւ
էլիքիլքի պաղէն պու միսիլիւ իքի գուլիլու գափանօղ
լարա մերքեպ իսի վերտիքլերինի իլէրանտոս նամ պիր
ալիմ տիւրիւ եմնալքեր իլէ սապիթ էտեր : Իքին
ճի . Իշէհուտի միլէթինտէ՛ մերքեպ գուրպան էթմէք
առեթի եօղուտու . հաթտա՛ հէր հայվանլարն իլք աօ
ղուրտուղու ետիթուլարը Ըլահա սոսնուսլար տէյիւ
օլուսան թէնպիհտէ ալեանէն չու տախի վար տըր բի .
մերքեպլերին իլք տօղուրտուղու սըրանն եերինէ եա
գօյուն եպսուա աքճէ պէտէլ վերիսին : Էլ՝ ԺԳ . 18

Վէ զեւտացոց քիթապլընտա եկնէճէք վէ եկն
մեքէճէք հայվանլարն թէթրիքի՛ պապընտա կէօսթէրի
լէն նիշանէլքերէ նագորեն . (Ժա . 26) մերքեպ աա
խի եկնմէ գ հայվանլարն սըրասընտա օլմասը իշիւն գուր
պան էթ ճօի ճաիզ տէյիլ իտի : Պուլմէրէտիլեր քէնտի
ալիլարնա պապէն մերքեպի գուրպան էթմէյի ճաիզ
կէօրիւրլեր իտի . վէ եէհուտիլերին պու պապանէ քէն
տի զի իւմէրինէ մուղայիր օլուսուղլարնաան պահալէ

մերքեպե Թարնըրլար, զնուն իջին զնու գորպան-
էթ Թպեր եայանընը տիւղֆուշ օյա պիլերեր : Իւջին-
ճիւ . Տակիտոս Հռոմայը մուերրիս , վէ զնտան տարադ-
շայրըւրը տախի տեմիշլեր քի . Իսրայէլ միլէթի Սը-
սըրտան չըգրպ գըրգ սէնէ չէօյաե տօշաշտըգլարր ա-
սիրտե սու գըղէթինտէն միւղաիգալարը օլտուղու հա-
տէ պիր սիւրիւ նէպանի մէքքէպլեր սու իջմէլէ կիթ-
տիլեր . Սոմէս մարգարէ պունյարըն արդասընա
տիւջիւպ միւպաՏ սու պուլտու , վէ կերէք քէնտիսի
վէ կերէք ճէմաաթը օլ միւղաիգատան խէյաս պուլտու .
պունուն իջին մէմնունիթ իպրադ էթմէք նիէթիյլէ
մէքքէպլերէ իպատէթ էթմէք թէնպիհինի ճէմաաթը
նա սրփարըշ էթէտի զանն օլունուշ տուր տերլեր :

Ընճադ պու սէպէպլերին հիջ պիրիսի տէ գուվիթ-
լէ կէօրինէզ : Սամարացի սիքքէլէրինտէ կէօրինէն-
գալաննօղարըն րէսֆի , քի մանանանըն գալաննօղունուն-
րիսֆի տիր տերլեր . աօլա մէքքէպ գափասընա պէնզէ-
մէզ . վէ մանանայ գալաննօղու րէսֆի օլտուղու տա-
փէք պէլի տիր . հաթտա՝ նէհուտիլէրին Վաղտատ
նէսիրլիյինտէն խէյաս պուլտու գլարընտան սանրա եափ-
աըգլարը տաճարտա մանանայ գալաննօղու հաղըր պու-
լունուղու տախի դայէթ շիւպհէլի տիր : Տապանակ
ուխտի տախի զնտա կօլունու վէ սամարացի սիքքէլէրի-
նին ճիւմէսի Վաղտատ նէսիրլիյինտէն սէօնիւլտիւք-
աէն սանրա եափրան Տաճարը կէօսթ էրիլեր . վէ օյ
վաղլթ սամարացիլէրին Գարիզին տաղընաա այրըճա-
տաճարընը օլուպ՝ մանանայ գալաննօղունուն օլ տաճար-
տա պուլունմասընըն իհիմալի կօլունու : Վէ քէնտիլէ-
րի տախի օլ գալաննօղ պիղտէ տիր տէյիւ էյիւնտիւք-
լէրն կօղսւաու : Ըլէլ խուսուս . Ըսլպիոն աշխատ

սեօյներ քի՛ ոչ աթուղնտան եափմա զիյդըյմէթ մեր-
քեպ պաշչ տաճարն տտխիինտէ պուլունտու մերքեպ
գափաօը րէսմփնտէ պիր գափանօղ պուլունտու աէ:Քզ:

Ենտիորոս Եպիփան Նամ Սիւրեան փատիշահննն
Երուսաղէմ տաճարնա կերմէսինի թաճսիէն նադլէ-
տէն եալննը Իրորորոս Սիկիւսցի նամ բում միւեր-
րիխ տիր. վէ պու տէր քի՛ տաճարն իջէրիսինէ կերտի .
քի եէհուտի նամօսունճա քիմսէ օրայա կ րէ:Քզ իտի .
եալննը քահանայապետերի կիւրէ պլիւր իտի . վէ օրա-
տա թաշտան օյմա՛ պիր մերքեպէ պինթշ սագալլը պիր
աւամ րէսմփ պուլունտու , վէ Սոփսէո մարգարէնին րէս-
մի տիր զանն էթաի . վէ պու մարգարէէ վէ օնուն նօ-
մօսարննա վէ ճէփ իսրայէլ միլէթինէ հագարաթ էթ.
Քք մրամըյյա՛ ոլ թասփիրին էօնիւնտէ պիր տօմուղ պու-
ղազաւարպ գաննը ոլ թասփիրին վէ գուրպան սեղաննն
վէ օնտա պուլուննան ազիղ քի թապլարն իւղէրինէ սաշոր:
Պունու եազան՝ ոշիքիար տէր քի եէհուտիլէրին այնը
նը վէ աւետիլէրին հիջ պիլէզ իթշ , քի տաճարն
իշինէ կերէք ինսան կերէք հայփան թասփիրի աւազ գա-
պուլ էթմէզէր իտի . վէ Պաղտատ եէսիրիյինտէն
խէշաս օլտու գլարնտան օնրա պուլփէրէսիլէք ալա-
մէթլէրինտէն դայէթ ուզադ տուրուրյար ըտը : Էրնէ
խտ՝ պու ճիւմէ իյէ շու դատարը թաստիդ օլունտու
քի , եէհուտիլէրին եա պիր մէվճուա մերքեպ եա-
խուտ մերքեպէ պինթշ Սոփսէո մարգարէնին թասփի-
րին թափարլար աէյու զանն էթմէք պուլփէրէսիլէ-
րին զիհսինէ կերէյի կիպի եերլէշիշ տիր .

Պու իթթիրաննն ասրլ քեօքիւ տահա ուղադտան
տըր : Եապանի մերքեպլէրին աւելալիթիլէ Սոփսէո
մարգարէնին չէօլտէ սու պուլմաօը հագըննա պաղը

պուտիներէսմ միւրրիւթերն նէշո՝ էթոյի հալանը
պալեառէ զիբր էթոյ ի գ տիր . վէ պու նագիլէ մ
հերնէ գատար հալանը տա՝ էճնկի մլէթերին
եհհուտիլէր հագարնա եր պիր մալիւմաթարը օլմաուր
ղընը կէօսթերիւր : Տակիտոսիադիննի հայէթ/նտէ շու
նու տախի իյալէ ետէր քի՝ օյ տերէճէ մլգաիլալա
րընտա օլ եապանի մերթէպլերտէն իմաա պուլուգ
լարընա թէշէքքիւրէն մերթէպ թաօլիլիի քէնտի ի
պատէթ/սանէլերինէ թագուիս էտիպ . հուգլուրուտա
պիր տէ գօջ գոյուն գուրպան քէստիլէր . կէօյա եղիպ
տաղիլէրին սէճտէ գլուրգլարը Լման պութա հէղան
էթմէք իգիւն :

Եհհուտիլէրին մերթէպ գուրպան էթմէթերին
տէն իսթիւյալ էթմէք զաննը՝ քի հոյէ խէ մերթէպ
սէճտէ գլուրարընա . թիւրահաթ նէղնտէ պիր շէյ
տիր : Տէյիլ հայմըղ մերթէպ . իլլա հիշ պիր հայլա
նա սէճտէ գլուրգլարընա . վէ մերթէպ մերուհ հայ
վանյար սրբաւրնա գոմալարը պալեառէ գիբր օլունուտ :
Եհհուտիլէր պաղէն ալթունտան մէվճուտ . պուղաղջա
վէ տէյիլ հալանը գաթաւրնա թափիւնալար տէյաւ աղիլ
քիթապուլարտան պիլիլիլ : (Եղից ԼԲ . 4 . Է . իմադա
աւր . ԺԲ . 28) : Եաթին մերթէպին նէ իլէթ/լիլիլ վէ
նէ տէ գաթաւրնա սէճտէ պլուրգլարընը զիբրի եօգ
տուր . վէ պուղաղջը թափիւնալարը տա՝ Պաղուտա
եհալիլիլի վազթընտան էվիլ տիր . սանրա տէյիլ տիր :
Պու ճիւմէտէն մալիւմ օլունուր քի՝ պու հայա
նըն աղա թէմէլի եօգ տուր . աղա պունա . պէնդէր օ
լարադ՝ պէնդէթմէյիլէ իճաա օլունմաւը հալանարըն
օլրաւրնա կիրէմէղ : Պաղը տուտմ պիր իւտաիւ աղբ
մէ Էնա տէ . Եղից ԼԲ . 4 . Է . իմադա
աւր . ԺԲ . 28) : Եաթին մերթէպին նէ իլէթ/լիլիլ վէ

Քեօյիցնտէ՝ ասեթ օլմուշ տուր քի աս յնէյէն ինանմազ
լսա ճէվապ վերիր։ Եօգ. Ելէյին պաշը։ Քիմ պիւր.
պէլքի պու սէյլէյիշ՝ Եէհուտիւր Էշէք պաշնա թա-
րմարար եալանընը զէքը Էթմէք իսթէք. կէոյա քի՝
պու եալան՝ Էշէք պաշնա Էէհուտիւր սէճաթ գըլար-
յար տէյիւ կէշիշ զէմանտէ հալատիւ պուլան եարանա
պէնգէր պիր շէյ տիր տէմէք կիպի։ Ալէյն էրնա Ժաւ.
Ժաւէլ օյան պու Ժալիլիւ սէյլէյիշէրին մանասը
պէոյէ պիր թիվայէթտէն գալմա օլտուգունա չօգ Էմ
սալէր վար տըլար. սէօհպէթ գալմըշ Վէ թիվայէթ
ուճուաուլմուշ տուր։ Այս Էլէյին պաշը տէյիշէ տէ
պիր թիվայէթ սէպէպ վերմիշ օլմալ. վէ պուռտա
Էազարղըմըգտան միստիպէթէ պիր թիվայէթ Էազըշ-
տըրաճայրպ՝ թահմինիմիզ պուռա գահիպ Վլմուշ տուր։

Այսինիւ ֆեռահլըղը Էքսէրի ինանըն մարաղնա
շիֆա վերմէսինէ իւպաթ զըմնընտա Աթթէի նամ
ֆռանսըզ հէքիմին Թագրիթինճէ՝ պիք գարը պիր գաշ
հաֆիթատան պէրու սաֆրա գալէպէսինտէն նէշաթ իթմէ
սըթմայէ միւպթէլա օլուպ՝ իւզէրինտէ սինիր իլլէթլէրի
տախր կէտրլէնէյիլէ՝ խաթթէլիղէնին Էնճամը հազգընա
գօրգուլուր ուաու։ Այիք գաշ մինտիպ մուսիլ տէ-
վալէր իճրիթիպինտէն սսնրա՝ գընագընա խիւլասաար
լշէք իճրիթիպի Էթաիյինին իրթէ կիւնիւ մէգըիւր
հէքիմ գալլը կէտրմէյէ կիթաիյինտէ չօգ ֆեռահ
վէ հարալէթտէն ալատէ պուլուպ չէշմին թիւշան օլ-
տուն տէտի. խիւլասատէն թէքմիւլ շիֆա պուլմուշտուն.
Կարը տէտի. պէն իլաճ ալմասըմ. անճաք Էվլատըմ
տիւշարտալտը, ախշամ կէլտի։ Աննաշըլտըքի՝ պու գա-
լընն իլլէթրնին աօրը սէպէպի՝ քէնտի Էանընտա պու-

յունմայան ուղկիսիւ եկատընըն հասրեթի իմիշ . կեւ
տիշիւտէ հասրեթ վէ իլէթ պիրտենճէ տէֆ օլտուլար :

Այդիոս շար մէնֆիսինտէ խաւթա ոլուպ՝ զիլա-
յէթինոն գալմըշ է ճիսէ եազար . ա էկէր պու եազըն-
լարտա պուրայա կէլէճէք տիր տէյու սէնին իշիւն պի-
րիսի պանտ միւժտէ վերսէ՝ սայթ կէյէճէյինին ումի-
տի խասթէյիդիմէ շիֆա վերիր :

Այր իմիւճար մապահաթընըն ինգրազընա վու-
գուֆ օլտուղու անտէ՝ էօմրիւնիւ թէհլիքէյէ գոյաճադ
տէրէճէտէ պայզընյըզա տիւշիւպ՝ անրտէ՝ Վուլառ նամ
թապիպէ խապէր կէճնտէրտիլէր : Էթիմ կէլիպ իլէ-
թին ալեամէթլէրինի վէ սէպէպինի աննաորբտան սօն-
րա՝ քէլէթա եազար կրպի պիր քեաղըտ իւզէրինէ՝ հա-
մլի վերադէյէ սառաֆըմ օթուզ պին ֆրանգ վերսին
պէսիմ տէֆտէրիմէ մահսուպ տէյու եազըպ՝ վէ իմզա-
սընը գոյուպ՝ կիթտի :

